

THE CREATIVITY - ONE OF THE FACTORS OF SUCCESS IN THE WORK OF SOCIO-PEDAGOGICAL KNOWLEDGE

Abstract: The Higher socio-pedagogical education must pay special attention not only to the highly specialized training of the student, but also to the upbringing of the moral and spiritual qualities of the individual, to the formation of worldviews. The relationship between acquaintance with art and its overall personal development, artistic, creative development and success in everyday life is one of the bridges for successful socialization.

Author information:

Bozhena Levon Takvoryan

Assoc. Prof. PhD

Konstantin Preslavsky – University of Shumen

✉ b.takvorian@shu.bg

🌐 Bulgaria

Keywords:

creativity, artistic development, music, art, socio-pedagogical knowledge

Развитието на науката и технологиите доведе до формирането на технологична цивилизация, чието основно значение е производството на материални ценности. Икономическите проблеми и материалното производство станаха основните в дейността на съвременното общество. Приоритетът за много млади хора е приоритет на материалните ценности в живота.

С това желание си обясняваме една от причините за моралната и духовна криза в обществото. Много учени изразяват загриженост, че компетентните специалисти навлизат в науката, но в същото време не са морално образовани и подготвени. А липсата на компетентностен подход и невежеството създават глобална опасност за цялото човечество. В издаваната досега научна литература откриваме, че културата, моралността, духовността на човека винаги трябва да са преди знанието (Ш.А.Амонашвили, Н. Бердяев, Л. Виготски, и др.).

В педагогиката винаги се е търсил образованият човек, учителят от бъдещето, готов да приеме нови знания и нови технологии. Това образование да е насочено към изграждането на свободния човек, способен на самоопределение в света на културата, притежаващ високо ниво на самосъзнание, самодисциплина, независимост на разсъжденията, съчетано с уважение към мнението на другите хора, способно да се ориентира към света около тях. Обучаването към нови умения, които ще бъдат необходими за пълноценно участие в производствения и социалния живот, обучение на лице, което може да взема решения и носи отговорност за тях.

Висшето социално- педагогическо образование трябва и обръща специално внимание не само на високоспециализираната подготовка на студента, но преди всичко на възпитанието на моралните и духовни качества на индивида, за формирането на светогледни позиции. Да приемат културата, да я познават и да я одобряват. Това е една от причините да се погледне в близък план културата и изкуството така че да се провокира използването и вълшебната сила на творчеството. Това е обосновката за търсенето, експериментирането и въвеждането на различни подходи, концепции и идеи в образованието. Много теоретици и педагози вярват, че парадигмата на рационализма трябва да променя парадигмата на " културно творение " на просветлението, а акцентът от понятието " рационализъм " трябва да се премести към понятието " култура ". Една от най-трудните сфери на културата е областта на музикалното образование и това прави музикалното познание за нашите изследвания ценно и важен подход за музикално образование и обучение на културния човек.

Връзката между запознаването на човека с изкуството и цялостното му личностно развитие, художественото развитие на човека и успеха му в ежедневието е един от мостовите за успешна социализация. Подчертавам факта, че технократизмът, "вербализирането" в образованието, унищожават емоционалната и стойностна сфера на индивида (Ш.А.Амонашвили).

Изкуството и музиката дори като абстрактно изкуство, могат да създадат посоки в науката като цялостна картина на света, да обмислят модели на светоглед, форми на знание като научни теории и да го направят в единството на мисълта и чувството, развивайки емоционалната сфера на човека. Музиката помага на човек да се разкрие изчерпателно, дава възможност за придобиване на универсално познание. (ОА Апраксина, Г. Вълков, БМ Немсенски, Д.Б. Кабалевски и др.). Въпреки факта, че музикалното обучение в нашата страна винаги е било разглеждано като средство за образование в общото образование, досега образователните възможности на музикалното изкуство не са напълно реализирани и не се използват в учебния и образователен процес, а това не е достатъчно.

По този начин анализът на педагогическата теория и практика дава възможност да се отстранят някои от противоречията:

- високо ниво на развитие на науката и технологиите и ниско ниво на морално и духовно образование на човек;
- достатъчно развити нови парадигми в теорията на педагогиката, консервативната логика и съдържанието на мисленето на практика;
- достатъчно високо ниво на педагогическа наука и педагогически опит в областта на арт образованието и недостатъчно ниво на обучение на бъдещи педагози;
- изискванията за съдържанието на образованието, изразени в закони и документи, и съществуващата практика в образованието и т.н

Вземайки под внимание тези обстоятелства, както и анализирането на философската, психо-педагогическата, музикалната литература и резултатите от експерименталната работа се достига до извода, че проблемът с формирането на музикалната и педагогическа култура на личността на социалния педагог е спешен и изисква намиране на начини за решаването му. Целта е теоретичната оправданост и експерименталната работа да осигурят педагогически условия за формиране на музикалната култура на студентите, като фактор за тяхното професионално обучение и успешна практика в професията.

Ефективността от формирането на музикална култура на студентите като фактор в тяхното професионално обучение се осигурява от следните условия:

- 1) ориентация към развитието на по-високи нива на възприемане на музиката в процеса на социализация;
- 2) формиране на музикална и педагогическа култура в съответствие с признаците за лична ориентация;
- 3) разработването и изпълнението на набор от програми за музикално-психологически педагогически цикъл на общуване;

Целите включват:

1. Да изучава съвременните подходи в практиката за успешна социализация и ресоциализация;
2. Да идентифицира, теоретично да обосновава и експериментално да тества, като гарантира ефективността от формирането на култура, която да служи успешно в професията;
3. Разработване на модели за осъществяване на процеса на педагогическо общуване и взаимодействие;
4. Да се разработват критерии за оценка на ефективността на педагогическите условия за възпитаване, превъзпитание, корекция и рехабилитация;

Методологическата основа в процесите на обучение са общи философски и диалектични позиции в областта на културата, изкуството и музикалното образование.

При решаването на тези проблеми е добре да се използва набор от взаимосвързани изследователски методи: теоретичен анализ на състоянието на проучения проблем; пряко и

непряко наблюдение, самообучение ; интервюиране, разпит, тестване на клиенти; анализ на педагогическата практика; изучаване на познати продукти, , педагогически експерименти, статистически методи и др.

Състоянието на изследваните проблеми беше анализирано на теория и на практика; философска, педагогическа, психологическа и музикална литература по изследователския проблем. Беше наблюдавано формирането на общата, музикална и педагогическа култура на студентите,. Проведена е диагностика на личните качества и междуличностните отношения. Това позволи да се формулира проблема, целта и хипотезата на изследването; да се определят задачите и да се очертаят начините за тяхното прилагане и решаване; да развива и теоретично обосновава педагогическите условия за формиране на обща култура към изкуството, музикалната култура и умението да се използва като успешен инструмент за социализация от студентите.

На третия етап се извърши проверка на резултатите от проучването. След качествен и количествен анализ на получените данни, систематизиране на резултатите, разбиране и тяхното генерализиране.

Комплексът от добри педагогически условия е теоретично обоснован и експериментално приложен, реализирането на което повишава ефективността на формирането на педагогическа култура на студентите .

Теоретичното значение на изследването е да се изяснят значите на понятията "музикална и педагогическа култура" и "музикална и педагогическа дейност", прилагани към процеса на работа . Обосноваването на основните направления и различните подходи към изучаването на проблема за възпитанието и социализацията на личността се допълни от теоретичния ни познат опит.

Практическото значение на резултатите от изследването се дължи на факта, че педагогическите условия и методите за тяхното прилагане, разработени в проучването, позволяват да се осигури ефективността на формирането на музикалната педагогическа култура на студентите. Като се използва всеобхватна методология на теоретични и експериментални изследвания, съобразени с целите .

Творческият подход изключва както пренебрегването на обективните закономерности, така и абсолютизирането им. Наличието на обективни закономерности е не прерада, а предпоставка за творчество. Те осигуряват почти неограничени възможности за осъществяването на нови връзки и взаимозависимости, за постигане на нови, по- съвършени комбинации. Превръщането на тези възможности в действителност зависи вече от самия човек, от неговия ум, находчивост, наблюдателност, въображение и преди всичко от умението му да се съобразява с обективните закономерности на материята, да ги използва в свой интерес. В нашето съвремие действителността е толкова многообразна и социализацията както при децата, така и през целия живот на човека е обект на много познати научни изследвания и теории.

С достатъчно основание може да се твърди , че в настоящия век това е проблем , който вълнува редица държави от различни континенти. През 1990г. в **Жомтиен** (Тайланд) по инициатива на UNDP, UNESCO, UNEPA, UNICEF, WORLD BANK се организира световна конференция по проблема „ **Образование за всички**“. Приетата от нея Декларация насочва вниманието и на правителствата, и на цялата световна общественост към осигуряване на необходимото и достатъчно образование за всички. В нея се представят целите, параметрите и приоритетите определящи основните образователни нужди. Изтъква се, че образованието е основно човешко право, чрез което се гарантира възможността за постигане на един по- добър живот на хората, дава се възможност за творческа активност и за устойчиво развитие на Планетата. Десет години след Жомтиен, в **Дакар** (Сенегал) 2000г., на Световен форум по образование се прави преглед на постигнатото и се приема **Дакарска рамка** за действие по отношение на движението „ Образование за всички“. Тя е израз на общата ангажираност на участниците в осъществяване на целите и решаването на задачите на „ Образование за всички“.

Общата позиция на всички участници на Световния форум в Дакар е , че образованието е едно от основните права на човека. То е ключ за устойчиво развитие, мир и стабилност вътре в страните и в отношенията между тях и предвид това е необходимо средство за ефективно участие в живота на обществото и икономиката на 21 век. Рефлекторно на това творческия подход на субектът- творец умее не само да подчини обстоятелствата на своите цели и да създава необходимите условия, но и да изменя своите цели в зависимост от обстоятелствата. Чрез тази страна на човешкото творческо усилие изпъква особено ясно диалектиката между определящата роля на действителността за формирането на личността и определящата роля на личността в процеса на творчеството.

References:

1. Выготский, Л.С (1956). Избранные психологические исследования. М.
2. Gesen, S.I.(1999). Основы педагогики. Введение в прикладную философию. В: Школьные технологии, №4 (вып.9), с.4-48.
3. Desev, L. (2005) Psiho-pedagogika.S.
4. Dimitrova, G.(2002).. Humanizam, obshtuvane, vazpitanie.S.
5. A Memorandum on Lifelong Learning.(2000). Commission of the European Communities, Commission staff working paper. Brussels. World declaration on education for all and Framework for action to meet basic learning needs. World conference on Education for All. 5-9 March 1990 .Jomtien, Thailand.